

# Misvisende om holocaust

109616

AV BAARD HAAGENSEN, BERGEN

I BTs bilag Den andre verdenskrig 4. september, har Stein Viksveen skrevet en artikkel om nazismens jødeutryddelser. Han ser både på bakgrunnen for antisemitismen, og på ideologien til SS, organisasjonen som administrerte og utførte de industrielle massedrapene.

Men så kommer noe som krever en oppklaring: «15.000 nordmenn meldte seg til tjeneste i SS, bare 7000 av dem fikk trekke i uniform». Lesere uten spesialkunnskaper kan her lett komme til å tro at tusener av nordmenn meldte seg til tjeneste som KZ-personell. Og at de dermed var direkte delaktige i jødeutryddelsene. Dette er ikke riktig.

Viksveen får ikke tydelig fram at Heinrich Himmlers SS, på mange måter en stat i staten, var et enormt byråkratisk og militært apparat, med en lang rekke underavdelinger. Alt politi og alt etterretningsvesen hørte for eksempel inn under Allgemeine-SS. Mens Waffen-SS, som er mest interessant i denne sammenheng, hadde tre underavdelinger: For det første Hitlers livvakt (Leibstandarte), for det andre KZ-personell (Totenkopfverbände) og for det tredje militære eliteavdelinger (Verfügungstruppen).

Det eneste alle disse avdelingene hadde felles, var at de hørte inn under Himmlers ansvarsområde. Utryddelsen av jøder, russere og polakker ble utført av Totenkopfverbände. Mens de 7-8000 frivillige nordmenn Viksveen nevner, hovedsakelig tjenestegjorde i regulære militæravdelinger underlagt Waffen-SS. Noen sammen med andre lands frivillige. I Divisjon Viking, Divisjon Nordland med flere. Andre i egne norske SS-avdelinger. Pansergrenader-regiment Norge, Den Norske Skijegerbataljon, Den Norske Legion med flere.

Nordmenn i SS-uniform deltok altså ikke (med uhyre få unntak) i krigsforbrytelser mot jødene. De aller fleste kjempet som vanlige soldater, i Sovjet, i Finland og på Balkan. Riktignok valgte de feil side, men det er urettferdig på tillegg dem motiver de ikke hadde, og krigsforbrytelser de ikke er skyldige i.

Hvorfor trakk så nordmenn i SS-uniformer? Det er ingen enkel forklaring på dette, men trolig var det to hovedårsaker. For det første ville de være med på «Korstoget» mot bolsjevismen i Sovjet. Og for det andre trodde de at Norges selvstendighet innenfor Hitlers imperium ville styrkes gjennom norsk frontinnsats.

Og det var ikke bare nordmenn som tenkte i liknende baner. Frivillige fra samtlige land i Europa deltok i Hitlers eliteavdelinger. Blant de siste fanatiske SS-

mennene som forsvarte Riksskanselliet i Berlin skal det etter sigende ikke ha vært en eneste rikstysker — men derimot en islending og en nordmann.